

TRANSKULTURNA PSIHOLOGIJALNA
OBRAZOVNA FONDACIJA - TPO

Porodice Ribar 53
71 000 Sarajevo BiH
Tel/Fax + 387 33 66 33 50
E-mail: tpo@tpofond.org
Web: www.tpo.ba

„ETOS INICIJATIVA“

Obilježavanje uspješnih šest godina promocije univerzalnih
etičkih vrijednosti u bh. školama

Sarajevo, 22.5.2019.

Mir, dijalog, ravnopravnost, liderstvo

- ▶ TPO Fondacija (Transkulturna psihosocijalna obrazovna fondacija) zagovara rodnu ravnopravnost, dijalog i izgradnju mira kroz partnersko djelovanje civilnog društva, akademskih i vladinih institucija.
- ▶ U premoščavanju jaza između akademskog i aktivističkog, vladinog i nevladinog sektora te religijskih i nereliгиjskih svjetonazora TPO Fondacija je jedna od vodećih organizacija u inkluzivnim pristupima obrazovanju za mir, ravnopravnost i liderstvo.

ETOS
inicijativa

PROGRAMI

- ▶ **EUŽ (EDUKACIJA, UČENJE I ŽIVLJENJE)**
- ▶ Neformalno obrazovanje
- ▶ Dizajniranje materijala i online platformi za učenje o etičkim vrijednostima
- ▶ Promocija univerzalnih vrijednosti kroz religijsku i sekularnu perspektivu
- ▶ Građanski aktivizam mladih i žena kroz atraktivne umjetničke sadržaje
- ▶ **MIP program (MIR, AKTIVIZAM I POMIRENJE)**
- ▶ Žene i izgradnja mira sa fokusom na UN Rezoluciju 1325 o ženama, miru i sigurnosti
- ▶ Izgradnja dijaloških kompetencija:
  - ▶ “Uči, slavi i živi”
  - ▶ Interkulturalni i interreligijski dijalog u različitosti

LIMAŽ program (LIDERSTVO MLADIH I ŽENA)

- ▶ Liderstvo mladih i žena u lokalnoj zajednici kroz treninge o ličnom i profesionalnom razvoju
- ▶ Liderstvo iz rodne perspektive
- ▶ Ekonomsko osnaživanje žena i mladih
- ▶ Istraživanja i analize o liderstvu
- ▶ Oratorske i prezentacijske vještine

INICIJATIVA ETOS

“Svako dijete, svaka mlada osoba je obećanje, sveti dar, živi dokaz nadolazeće budućnosti...”

Tri su ključna projekta Inicijative ETOS:

1. “Svjetski etos”
2. “SAPERE filozofija za djecu i kritičko propitivanje.”
3. Živi vrijednosti

Projekat 1. “Svjetski etos”

- ▶ Promocija univerzalnih etičkih vrijednosti u školi u saradnji sa Weltethos institutom, Tübingen, Njemačka.
- ▶ Rezultat:
- ▶ 200 škola, 1000 nastavnika
- ▶ distribucija preko 5000 različitih publikacija.
- ▶ integracija sadržaja Svjetsog etosa u Nastavni plan i program Kulture religija u Kantonu Sarajevo.

ETOS

Potpuno neobičajne
trgovine s uvozom
skladišta i tržišta
(statistički)

Slobodno je uvoziti
izvoziti svaki

Uvoz i izvoz
čini jedan od najvećih
nove mogućnosti

Lanča

Projekat 2. “SAPERE filozofija za djecu i kritičko propitivanje.”

- ▶ Novi modetodološki pristupi u učenju i promišljanju
- ▶ Propitivanje određenih etičkih normi da u obrazovanju ne bi dominirali monolog i indoktrinacija već dijaloško propitivanje, participatorno učenje i odgovorno djelovanje.
- ▶ **Rezultat:**
- ▶ 12 educiranih trenera
- ▶ prevedena dva priručnika kritičkog propitivanja
- ▶ Nastavak treninga za druge edukatore

University of Sarajevo

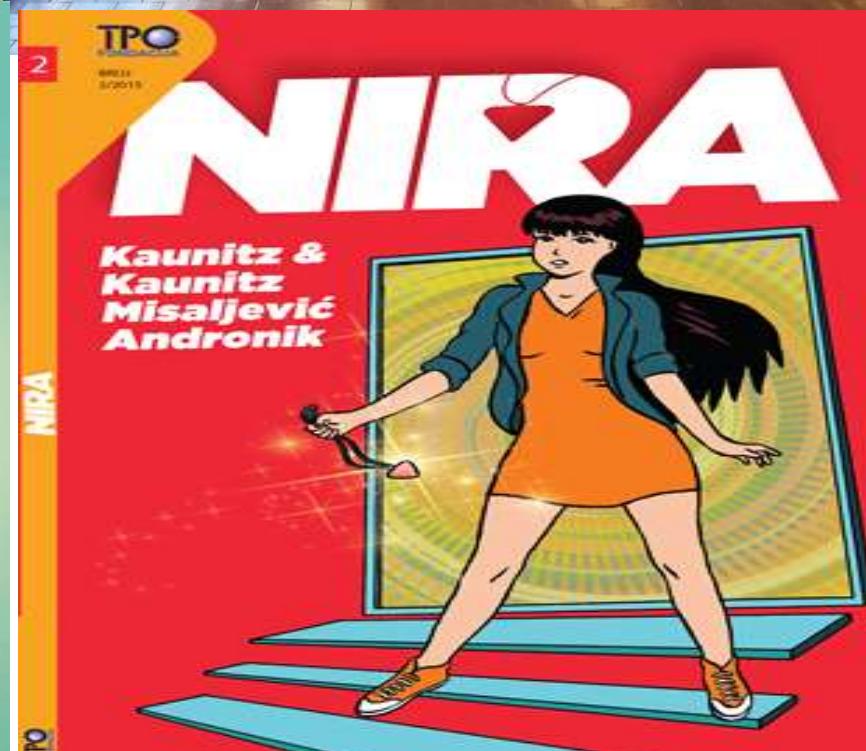
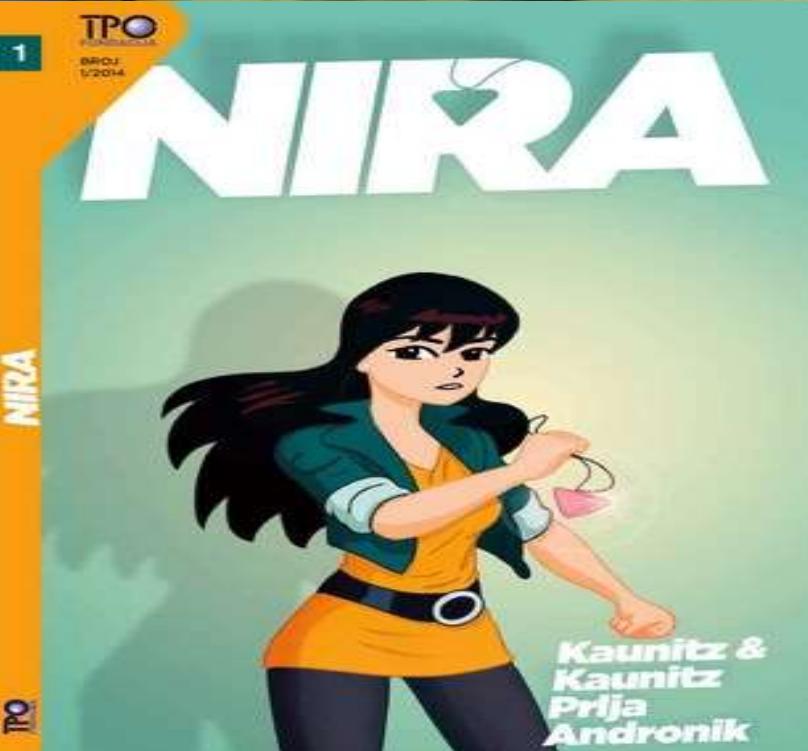

C
Interdisciplinarni
Centar

The Global Campus
of Human Rights

Projekat 3. “Živi vrijednosti”

- ▶ Nudi okvir primjene etičkih vrijednosti kroz kreativni dijalog sa mladima i ženama
- ▶ Korištenje različitih umjetničkih formi:
- ▶ NIRA strip, Bauk FemiNauk strip,
- ▶ Filmovi, dramski izrazi,
- ▶ Animacije i drugi sadržaji medijske pedagogije.

ZAŠTO POSTOJIMO?

Na temeljima međusobnog poštivanja, empatije, pomirenja i odgovornosti, Inicijativa ETOS nastoji potaknuti:

- ▶ MOTIVIRATI
- ▶ UMREŽAVATI
- ▶ DIJALOŠKI KOMUNICIRATI
- ▶ KRITIČKI PROMIŠLJATI
- ▶ UNAPRIJEĐIVATI VJEŠTINE I KOMPETENCIJE
- ▶ PODIZATI SVIJESTI O ZNAČAJU FORMALNOG I NEFORMALNOG OBRAZOVANJA
- ▶ POVEZIVATI RELIGIJSKE I HUMANISTIČKE SVJETONAZORE

NAŠI ZAJEDNIČKI USPJESI

- ▶ Ostvaren dijalog religijskih i humanističkih svjetonazora, akademskih i aktivističkih pristupa u radu i integraciju sadržaja u postojeće predmete humanističkih i socioloških nauka
- ▶ Saradnja s pet kantonalnih ministarstava obrazovanja FBiH (KS, TK, ZDK, SBK i HNK)
- ▶ Saradnja s pojedinačnim školama širom BiH
- ▶ Partnerstvo sa vjerskim institucijama BiH
- ▶ Mreža od preko 1000 nastavnika osnovnih i srednjih škola BiH
- ▶ Više od 200 škola promoviraju Etos inicijativu
- ▶ Kreirala, izdala i distribuirala preko 10.000 knjiga, priručnika, zbirki priča, naučnih studija i didaktičkih materijala
- ▶ Proizvela preko 200 kratkih filmova, videa, dramskih izraza i performansa

BUDUĆNOST JE U OBRAZOVANJU

- ▶ PRIDRUŽITE SE MREŽI ŠKOLA I NASTAVNIKA ETOS INICIJATIVE U BiH
- ▶ POSTANITE ŠKOLA ETOSA
- ▶ PROMOVIRAJMO ZAJEDNO ETIČKE VRIJEDNOSTI

- ▶ UVIJEK, UVIJEK i UVIJEK
- ▶ PODIMO OD SEBE,
- ▶ MIJENJAJMO PRVO SEBE

POSTANITE ŠKOLA SVJETSKOG ETOSA

Graditelji mostova, univerzalne ljudskosti i dijaloga među kulturama i religijama

„Škola svjetskog etosa“ je svaka škola koja je u svoj usvojeni plan i program integrirala različite tematske oblasti koje su u vezi sa svjetskim etosom.

Ideje svjetskog etosa se konkretiziraju kroz sljedeće principe i vrijednosti:

- Princip uzajamnosti koji se konkretizuje kroz „zlatno pravilo“: „Ono što ne želiš sebi, ne čini ni drugima!“
- Princip ljudskosti: „Svaki čovjek mora ljudski tretirati onog drugog.“
- Kultura nenasilja koja se konkretizuje strahopoštovanjem prema svakom živom biću.
- Kultura solidarnosti i pravednosti
- Kultura tolerancije, transparentnosti i istinoljubivosti
- Kultura jednakopravnosti djevojčica i dječaka, muškaraca i žena

„Škola svjetskog etosa“ je ona škola koja želi biti:

- prepoznatljiva po tome što svoje aktivnosti osmišljava i realizira u duhu tolerancije prema manjinskim zajednicama koje su prisutne u školi odnosno lokalnoj zajednici
- prepoznatljiva po primjeni metodologije „škola po mjeri djeteta“ u kojoj će se svakom učeniku/ci pristupati pojedinačno
- prepoznatljive kao multireligijsko i multikulturalno mjesto susreta
- prepoznatljive po različitim nastavnim i vannastavnim aktivnostima koje će biti u službi javnog dobra neke lokalne zajednice.

► Prednosti „Škole svjetskog etosa“

- - Dobivanje stručne podrške ETOS Inicijative u oblasti učenja o etičkim vrijednostima i međureligijskog obrazovanja
- - Stručna podrška u profiliranju imidža škole u javnosti kao škole koja poseban akcenat stavlja na odgojne vrijednosti učenja o etičkim vrijednostima
- - Podrška ETOS Inicijative različitim školskim projektima i aktivnostima koje su skladu sa univerzalnim etičkim vrijednostima
- - Umrežavanje i razmjena iskustava sa drugim školama koje su „Škole svjetskog etosa“ na lokalnom i međunarodnom nivou
- - Dodatni seminari i obrazovni programi u suradnji sa partnerima iz Evrope

Kako postati „Škola svjetskog etosa“?

Svaka škola koja želi biti „Škola svjetskog etosa“ se obavezuje da će:

- ukoliko to već prethodno nije učinila da u skladu sa vlastitim usvojenim planom i programom integrisati radne i didaktičke materijale
- realizirati unutar jedne školske godine najmanje dva školska projekta čija se tematika veže za vrijednosti sadržane u konceptu svjetskog etosa. Aktivnosti trebaju biti unutar sljedećeg tematskog okvira i karaktera:
  - aktivnosti vezane za prevenciju vršnjačkog i rodno zasnovanog nasilja u školi i porodici, primjerice obilježavanje 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja
  - aktivnosti vezane za promociju volonterizma, primjerice povezivanje školskih učenika sa različitim nevladinim ili humanitarnim organizacijama i obavezivanje učenika na određeni fond sati volontiranja u nekoj od lokalnih organizacija
  - aktivnosti vezane za promociju ljudskih prava, primjerice obilježavanje Dana ljudskih prava, Međunarodnog dana tolerancije, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad djecom, Međunarodnog dana dječjih prava itd.
  - aktivnosti vezane za promociju zaštite okoliša (Svjetski dan zaštite okoliša, Dan planete Zemlje)
  - aktivnosti vezane za međureligijski dijalog i mirovni aktivizam (Međunarodni dan tolerancije, Međunarodni dan borbe protiv rasizma itd.)

PRIJAVA

- ▶ Vaša prijava treba sadržavati sljedeće elemente:
- ▶ - Usvojeni plan i program za tekuću školsku godinu
- ▶ - Listu dosadašnjih aktivnosti u oblasti etičkog, međureligijskog i multikulturalnog obrazovanja
- ▶ - Motivacijsko pismo zašto bi Vaša škola trebala biti “Škola svjetskog etosa”
- ▶ - Pismeno odobrenje direktora škole za ovu prijavu.
- ▶ Molimo Vas da prijavu pošaljete na sljedeću adresu:
- ▶ **Porodice Ribar 53**
- ▶ **71 000 Sarajevo**
- ▶ Ili putem e-maila: **koordinator5@tpofond.org**

HVALA NA PAŽNJI!